

201

an 7

In reditum auspiciatissimum
ILLUSTRISSIMI PRINCIPIS AC DOMINI
D. JOHANNIS
ERNESTI JUNIORIS, DU-
CIS SAXONIAE, JULIAE, CLIVIAE, ET
BERGAE, LANDGRAVII THURINGIAE, MAR-
chionis Misniae, Comitis Marchae & Ravenspurgi, Domini
Ravensteinii, Rectoris Magnificentissimi
Academiæ Jenensis,

*Cum è peregrinatione Germanica, Gallica, &
Anglica feliciter ad suos Vinarium reverteretur.*

Die 19. Martii A.O.R. 1614.

Debitæ subjectionis & gratitudinis ergo scriptum

A

VVOLFGANGO HEIDERO M.
Prof. publ. Acad. Jenensis.

J E N Æ

Ex Officina typographica JOHANNIS WEIDNERI,
Anno M. DC. XIV.

Hec sunt arma domus nativaqz, partaqz nuper
Saxonice: titulis rem Deus addenovis.

W. H. M.

Dum patrias, Johanes
 Ernesto, salvus oras
 Revisis, atque torvi
 Linquens fluenta Rheni
 Cattosq; per nivosos,
 Et Isidis p̄urbem,
 Gothæq; per ruinas,
 Ephordiæq; campos,
 Vinariæ propinquas:
 Vides ut ipse Phœbus
 Lætum jubar sereno
 Diffundat ore, venti
 Ut molliter susurrent,
 Ut leniter tepeſcat
 Aēr, ut alma tellus
 Stomachetur, hoc inertī
 Gelu quod impedita
 Cesset, nec id quod ante,
 Hoc mense factitavit,
 Sylvæ comis Semanæ,
 Et montis Eiteronis
 Frontem suam coronet,
 Blandoq; floſculorum
 Superbiat decore,
 Et graminum renatā
 Se vestiat lacernā.
 Vides ut intumescant
 Et limpidis ferantur

Undis Hieræ, Salæ,
 Oneſter, & Vierra,
 Solus pavescit Ilmus
 Sibi conſcius ſuorum
 Miser piaculorum,
 Caputq; triste canis
 Sub occulit ſalictis.

Vides amica Mater
 Præ gaudionitentes
 Ut lachrymis ocellos
 Suffusa cum tuorum
 Fratrum pia phalange,
 Doctisq; cum Magistris,
 Fidisq; cum Ministris
 Te jam diu cupitum,
 Totiesq; ſevocatum,
 Acceptet, & Paternæ
 Beata reddat aulæ.

Vides ut oppidanī
 Cives, & arva duri
 Qui tertiant Coloni,
 Ut urbicæ puellæ,
 Ut rusticæ puellæ
 Te gratioſe princeps
 Matriq; reſtitutum,
 Et Fratribus reductum,
 Et Patriæ relatum
 Decenter auspicatis
 Clamoribus ſalutent,

A 2 Simulq;

Simulq; tot honorum
Glomos tibi precentur,
Quot vellerum quotannis
E flocculis suorum
Sub solis axe fusci
Seres trahunt, & Indi,

Salana nostra quamvis
Jam non adesse detur,
Jō tamen triumphē
Canit, cietq; festos
Linguā manuq;, summā
Cum gratulationē
Iteratq; læta plausus.
Valles cavæ voluant
Voces, & altiorum
Juga montium resultant.
Quin nostra litteratis
Pubes sacrata Musis,
Nos inter hæc volucris
Dum fama dissipatur,
Vinariam citato
Petit gradu, tuiq;
Vultus benignitate,
Redux Jane Princeps,
Animos tibi fidelis
Oculosq; turba pascit.

Quid ergo, quæso, nobis,
(Fas sit mihi rogare)
Quid patriæ reportas?
Quid tot, precor, repertum

Erroribus viarum,
Injuriisq; cœli,
Periculisq; terræ,
Et Nerei procellis,
Quo nos beare possis?

Quàm turpe, quàm pu-
A patriis abesse (dendum,
Aliquot focis per annos,
Omnesq; circulare
Terras, & æquor omne,
Et nîl domum referre,
Quam barbulas novellas,
Et horridas capronas,
Braccasq; Gallicanas,
Ibericos cucullos,
Et Anglicos galeros,
Et basiationes
Hujus manus, & hujus,
Genuumq; flexiones,
Exoticosq; mores,
Et pauca non Paternæ
Malè nota Verba linguæ.
Tum marcidā crumenam,
Corpusq; purulentis
Fluens ubique morbis,
Animumq; plurimarum
Rerum proterviarum.
Tum si rogentur inter
Amiculos amici
Narrare quæ relatu

Videre

Videre digna coram,
Et audiēre: tandem
In ore nīl habere,
Nīl prædicare posse
Hæc quam minuta (risum)
Quis hic queat, tenere,
Aut non dolere?) primum
Antenor istenello
Panes in orbe coctos,
Vicentiaq; Vina,
Venetasq; Dammasellas,
Illudq; Mantuanæ
Rei, quod ò, quod ipsum
Vix oscula verba dicent.
Hos ergò nīl videmus
Mutasse, præter unum
Cœlum, simulq; tempus,
Sumtusq; perdidisse.

At tu benigne Princeps,
Princeps Ulyssis instar
Germaniaæ per oram,
Quæ frigidæ lutofis
Rheni madescit undis,
Et Cœlticas per urbes,
Magniæ Regis aulam,
Cui tu venisti Princeps
Miraculo fuisti,
Et candidos recentum
Colles per Anglorum,
Et Belgii per altas

Jam liberi paludes
Majora quæsiisti,
Potiora repperisti,
Meliora rettulisti.

Tibi datum tucri
Pulcherrimosq; reges,
Pulcherrimasq; leges,
Pulcherrimasq; gentes.
Tibi contigit peregrè
Homines videre cives,
Asinos videre cives,
Zabulos videre cives,
Reges videre cives.

Mores & apparatum.
Alemanniæ notasti,
Parisiæq; turbæ,
Britanniciq; regni,
Sicambriæq; terræ,
Mentisq; disparasti
Sagacis arbitratu,
Probanda quæ putasti,
Et quæ cavenda multo
Labore censuisti.

Fors si quid in bonorum
Sacra riis Deorum,
Rerumq; publicarum
In abditis sena clis,
Aut garrulis scholarum,
In pulpitis placeret,
In cereas tabellas,

A 3 Aut

Aut paginas Melonis
Id omne cotulisti.
Quin si domesticarum
Se forsan obtulissent
Exempla scita rerum,
Tibi non erat pudori,
In ultimâ cerebri
Ea condidisse cellâ.

Sic ergo grana puri
E glareâ legebas
Auri, nihilq; parvum,
Nihilq; negligendum
Prudenter æstimabas.

Quas ergo, Jane Princeps,
Quas sarcinas bonorum
Ego te referre dicam?

Tibi numinis timorem
Auxere maximarum,
Spectacula tanta rerum
Terrâ mariq; : totam
Hanc universitatem
Libri patentis instar
Habere scimus : illa,
Dei diserta summam
Sapientiam recenset,
Potentiam celebrat,
Laudat benignitatem.

Auxere visa coram
Diversa sacra : seu sint
Waldensium vetusta,

Seu Præfulis Latini
Responsa : Lutheranam
Fidei tuis in utilis
Vel parietes loquuntur.
Hæc ergo comparasti,
Et lance veritatis
Utrinq; ponderasti.
Si purpuræ Laconum
Sarrana conferatur,
Quis nō videt, quod ostrum
Ardentius rubescat?

Auxere tot viarum
Pericla, tolliones,
Latrunculi, calores,
Et Galliæ pruinæ,
Imbres, & incitarum
Voragine aquarum,
Prærupta saxa, valles,
Sylvæq; sœvientum
Spelæa bestiarum,
Reciproci furentis
Æstus maris, tonantis
Cœli graves ruinæ,
Morbi, maligna pestis,
Febres, anhela tussis.
Sic ergo tot malorum
Timore vota cœcis
E pectorum latebris
In lucis eruuntur
Oras, Dei q; lapsum.

Redin-

Redintegrant amore. 203 - 205
Quin plurima refertos
Prudentia quas fillos
Refers Jane Princeps:
Seu forte sit necessum
Ecclesiás sacratos
Fundare per Ministros,
Et legibus caducas
Firmare civitates,
Lapsasq; suscitare.
Seu forte providenti
Deliberatione
Futura quæritemus,
Facienda deligamus,
Fugienda separemus,
Et confili repertâ
Securitate vires,
Animosq; fulciamus.
Seu forte judicatum
Ad Martium vocentur
Vicum patres verendi,
Dum nox in umbrat orbem,
Sententiasq; dicant,
Sed absq; Tullianæ
Fuliginis periclo,
Et impetu vagarum
Cæco cupiditatum.
Seu forte grata doctis
Struenda sint Camoenis
Lycæa, delicatam

Quæ litteris juventam,
Et moribus figurent,
Docentibusq; justæ
Discentibusq; leges
Civiliter ferendæ,
Victusq; liberalis
Præbendus his & illis,
Et plurium supellex
Sed eruditiorum
Vel regiis librorum
Impendiis paranda.
Seu forte cura rerum
Gravis domesticarum
Molestiam facebat:
Si turbidos Maritos,
Et improbos Parentes,
Herosq; duriores
Opus monere, castis
Quid debeant honoris
Uxoribus, pusillis
Quid educationis,
Alimoniaeq; natis,
Quid servulis ad omnem
Solitis pavere furcam
Moderationis. Hæc sunt
Propagines JOHANNES
ERNESTE, ramuliq;
Ejus sagacitatis,
Quam ceu procul petitos
Ex Indiâ lapillos,

248
Conchasq; , purpuramq;
Et Persicos odores
Lucratus es secundâ
Negotiatione.

Quin dives universæ
Virtutis & decori
Magmenta certa tecum
Felicitet tulisti.
Patientiam laboris,
Tolerantiam doloris,
Mellitulamq; morumque
Sine bile comitatem,
Nec asperi rigorem
Juris, sed æquiorem
Interpretationem.
Tibi frons aperta blandi
Oris, benigna verba
Byssaq; molliora
Porriq; vix ligata
Folio gravis crumena.

Te Gallus, & Britannus,
Et Italus loquentem
Mirantur, & paternæ
Noscunt amica verba
Et expedita lingua.
Has ergo Jane dotes
Et mentis, & capacis
Tibi pectoris dedere
Unus fator bonorum.
Et seminator unus

Dcus, precesq; Matris,
Et vota subditorum,
Obœdientiæq;
Vis magna, certa merces,
Et impigri labores,
Et hoc iter peractum,
Teutlebiliq; multos
Specata jam per annos
Fatoq; lætiori,
Et sorte tristiori
Intaminata virtus,
Evandriæq; purus
Integritatis ardor,
Fidesq; cana canis
Increta jam capillis,
Drachnfelsiiq; solers
Vis ingenî, vigorq;
Instar videns acutum
Epidaurii Draconis,
Aquilaq; circinantis,
Neomariæq; ductus
Peritiæ per omnes
Vigilantiæq; terras.

Salve tot inclytorum
Propago certa regum,
Septemq; germen ortum
E surculis virorum,
Ter ampliusq; salve.
Dii te piamq; servent
Matrem, tuosq; Fratres,
Et

Et sospitent avitas
 Per multa secla terras.
 Tuis Patentiore*m*,
 Ut aream quadrigis
 Deinceps teras, oportet,
 Campi*q*; latioris
 Curru sacræ Themistos
 Per orbitas veharis.
 Brevi, quod auguramur,
 Rem publicam capesses,
 Et patrio volentes
 Duces amore cives.
 Quæ lapsa, si qua, tolles,
 Quæ sparsa congregabis,
 Et vincies soluta,
 Amissa jura reddes,
 Novas*q*; servitutes,
 Si quæ tamen subortæ,
 Mandabis ad profundum,
 Fœdæ Stygis Magistrum,
 A quo tyrannis, à quo
 Tyrannidis ministræ,
 Sophistices venenum,
 Virus calumniarum,
 Tandem*q*; vis apertum,
 Cruore sparsa rictum.
 Tibi lex erit suprema,
 Non quæstus, aut voluptas,
 Non auctior potestas,
 (Vitæ quid hæc beandæ ?)

Sed prima sempiterni
 Honor Dei, secunda,
 Grati salus popelli,
 Pietas, & alma Virtus,
 Securitas*q*; vitæ,
 Famæ*q*; nec peculi
 Augmen laboriosum,
 Nec, parta quæ fuere,
 Themistoclis malignas
 Contra Deas tueri
 Non posse, non locare
 Laudabiles ad usus.
 Sic es futurus olim
 Opulentior*q*; Princeps,
 Potentior*q*; Princeps,
 Dilectior*q*; cœlo,
 Amicior*q*; terris,
 Quam si regas Iberos,
 Populos*q*; Mexicanos,
 Et ostiis ab Istri
 Rerum tenens habendas
 Fontes ad usq; Nili,
 Fulgentis invidendos
 Auri struas acervos.
 Certo Dei favore
 Fido*q*; subditorum,
 Amore, quem paramus,
 Et quem tuemur unâ
 Pietate, non pudendo
 Lucro, licentiayè

A 5 Quid-

Quidquid libet patrandi,
 Sincera metienda.
 Beatitudo regum,
 Et Principum potestas
 Hoc Mater, hoc precātur
 Fratres, idemq; magni
 Gens tota Wittekindi.
 Hoc Saxo multus optat,
 Cautusq; Mysus orat,
 Vovet hoc Nariscus, acer
 Hoc Francus expertiscit,

Desideratq; simplex
 Thuringus in columbæ
 Morem, piæ columbæ,
 Sed interim sagaci
 Prudentiâ retorti
 Serpentis æmulator.
 Dii vota nostra firment,
 Et quæ rogata multis
 Adaugent bonorum,
 Et prosperent accervis.

Gratulab. ei Lætab. Subjectiss. F.

Wolfgangus Heider M.

212

Mo 547 6A

M.C.

ULB Halle
004 966 767

3

Sb.

Vdnf

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt

urn:nbn:de:gbv:3:1-39210-p0016-8

DFG

